

«This English classic style is highly traditional and draws on the heritage of medieval and the Tudor times», heter det i annonsen for historiske møbelkopier. Hva er det engelskmenn har skjønt, og ikke vi?

Av: Sjur Harby

Millioner av fjernsynsseere har fulgt den aristokratiske familien Crawley på Downton Abbey, Laura Ashley erobret verden med victoriansk hygge, pariserne gråter over at forretningen Old England på Boulevard des Capusines denne våren lukket dørene etter mer enn 140 år på samme adresse. Burberrys, Asprey, Harrods og Fortnum & Mason er navn som i generasjoner har kledd opp og innredet en hel verden. Tweedjakker og lammeullsgensere, teer, marmelader, møbler, gardiner og tapeter er livskraftige rester av en illusjon som gikk til grunne på slagmarkene utenfor Ypres og Leuven i 1918. Imperiet er borte, men det britiske lever i beste velgående.

THE ENGLISH HOME

Stilen er hjemmehygge, men også

elegant, ofte uformell, eksklusiv, skikkelig, uforanderlig og derfor klassisk. Myten om det engelske inneholder således få overraskelser, og når de dukker opp, får du knapt øye på dem. Det gamle og det nye lever side om side, glir sammen på en måte som vi sjelden ser her hjemme.

Ta interiørmagasinet The English Home som eksempel. Det skiller seg ikke nevneverdig fra mange andre magasiner i samme kategori, men som navnet indikerer, er det her du finner fasiten på hva et engelsk hjem skal være, uansett om du befinner deg hjemme i England, utenfor Moskva, i India eller i Uppsala. Bladet markedsfører seg som «celebrating the essence of English style» og presenterer komfortable hjem der det meste er nytt, men likevel ved det gamle. Det beveger seg stadig vekk på kanten av ett eller annet ubestemmelig, men tipper aldri utfor.

I HISTORISKE OMGIVELSER

Påfallende er det at det engelske ikke assosieres med turistenes London eller forretningslivets City, men heller med landsbylivet slik vi som fjernsynsseere kjenner det. Det er i eventyret at dette livet leves, med utsikt til bølgende landskaper og ensomme eiketrær, bak høye vinduer, på dype tepper, i langsomhet og nedsunket i myke stoler med varme i kaminen. Under gotiske hvelv glitrer juletreet inne hos komponisten Frances Shelly i Suffolk. Sammen med kjæresten Lily har hun de siste 25 årene levd «deep in the wilderness of a bleak, windswept landscape known locally as the Suffolk Sandlings». Et middelaldersk kloster er forvandlet til et generøst hjem for to travle yrkeskvinner og en jack russell terrier. Det moderne liv har funnet sitt lune rede i historiske omgivelser.

Så har du Emma Small, en moderne kvinne som selger retromøbler og interiørartikler på nettet. Hun ser ut som en valkyrie med sitt lange, blonde hår og sin ildrøde lepestift. Selvbevisst møter hun blikket ditt mens hun forteller om sitt victorianske hus i Lancashire. Økonomien er nok en annen enn hos Frances i Suffolk, men like fullt er hjemmehyggen til å ta og føle på. Det er badekar og rause håndklær, jernsenger og vatterte tepper, en nedsittet sofa med broderte puter og et dekket bord til to med te og høye kaker. «Emma uses her favourite items to create attractive displays around the home», står det i en av billedtekstene der fotografiet til fulle dokumenterer at gamle kvalitetssko og håndvesker av edelt merke fyller Emmas hjem til randen.

DET KRITISKE BLIKK

Som seriøs kulturminneverner trekker du selvfølgelig på skuldrene av slike magasiner. Autentisitet, sier du hånlig. Hvor er det blitt av det opprinnelige, det lesbare og det historiefortellende? Hvor er vernekampene og nerven? Hvilke mennesker kan unne seg gardinstoffer til 1500 kroner meteren og endeløse spisebord i blankpo-

lert mahogni? Er ikke 1970-årenes praktiske, men humørløse husmorvinduer også et stykke Norge? Hvorfor skal vi kjøpe kopier når vi ikke engang klarer å ta vare på originalene?

Tenker du slik, vil jeg si du tar grunnleggende feil. Det er ikke her hunden ligger begravet. For det som først og fremst kjennetegner The English Home og alle andre magasiner i samme sjanger, er kunnskapen som ligger innbakt i dem. Det er den nedarvede sansen for detaljer som har kvalitet og etterrettelighet som sine fremste kjennetegn. Som ikke legger skjul på alderen, men som fremhever fortellingen, håndverket og materialkvaliteten. Det er den holdningen som aksepterer at filmatiseringen av Downton Abbey må koste en million pund i timen om den skal fascinere en hel verden og som uten spørsmål godtar det kritiske blikk og som tar for gitt at kulturhistorie krever både erfaring og fagutdanning.

HAR VI NOE Å LÆRE?

Igjen og igjen lar vi oss erobre av engelskmennene. Og nøklene heter profesjonalitet, kunnskap, mangfold og respekt. «Fine traditional craftsmanship, attention to

detail and innovative design combine to ensure Locker & Riley's services are in high demand», heter det om gipsmakerfirmaet som i 2012 mottok The English Home's pris Best in British Craftmanship. Som magasinet påpeker, «this combination of traditional craftsmanship and openness to innovation still remains very relevant in our modern age».

Har vi noe å lære?

Kulturhistoriker og arkeolog

Sjur Harby er innehaver av Disen Kolonial, hvor han jobber med kulturarvrelaterte spørsmål og rådgivning. I spalten deler han sine tanker og meninger om aktuelle saker innen kulturarv og bygningsvern.

Foto: Arne Åsen

www.disenkolonial.no

Ta fortiden med inn i fremtiden!

Vi utfører ekte, tradisjonsrikt håndarbeid med kunnskap, omsorg og erfaring til å ta vare på dine verdier.

- Møbeltapetsering og restaurering
- Norges største utvalg av møbelstoff
- Nye møbler etter mål
- Vindusrestaurering
- Snekkertjenester

Et gammelt møbel har sjel og kan på en miljøvennlig måte gi ditt hjem en stil og et særpreg som ingen andre har.

**Ring oss i dag!
Tlf. 55 94 13 20**

BERGEN HÅNDVERKSSENTER AS
Janafalten 37, 5179 Godvik
www.bergenhandverksenter.no